

Leszáll az éj

„Ha a csillagok évezredeként csupán egyetlen éjszakára jelennének meg, mennyire hinné és tisztelné, próbálná nemzedékeken keresztül fenntartani az ember Isten városának emlékét?”

EMERSON

Aton 77, a Saro Egyetem igazgatója ellenségesen lebiggyesztette ajkát, és dühösen nézett a fiatal újságíróra. Theremon 762 teljesen természetesnek vette az ellene irányuló haragot. Már korán a „lehetetlen” interjúkra specializálódott, amikor az azóta széles körben olvasott rovata még csupán egy riporterkölyök örült álmának számított. Számos alkalommal szerzett emiatt zúzódásokat, monoklikat és törött csontokat; de nyugalma és önbizalma bőségesen megnövekedett.

Leeresztette előrenyújtott kezét, melyet az igazgató sokatmondóan nem fogadott el, és nyugodtan várta, hogy az idősödő férfi lehiggadjon. Az asztronómusok egyébként is csodabogarak, és ha számításba vesszük Aton legutóbbi két hónapban nyilvánosságra került cselekedeteit, akkor a fickó lehetett a legfurább szerzet az összes között.

Aton 77 rálelt visszafojtott indulattól remegő hangjára, érzelmei ellenére modora mégis tartalmazta azt az óvatos, valamelyest pedáns kifejezőmódot, amely a híres asztronómus névjegyének számított.

- Uram! - szólította meg a fiatalembert. - Pokoli arcátlanságot követ el azáltal, hogy elébem járul a pimasz javaslatával!

Az obszervatórium izmos telefotográfusa, Beenay 25 megnyalta kiszáradt ajkát, és idegesen közbeszólt;

- Tudja, uram, mindenesetre...

Az igazgató ránézett, és felhúzta egyik fehér szemöldökét.

- Ne szólj bele, Beenay! Jó szándékot feltételezek amögött, hogy idehoztad ezt az embert, de nem tűrök el semmilyen engedetlenséget!

Theremon úgy döntött, ideje részt venni a párbeszédben:

- Igazgató úr! Azt hiszem, ha befejezhetném, amit elkezdtem...

- Azonban jómagam nem hiszem, fiatalember - szólott rá Aton -, hogy mondhat nekem bármit is, ami számíthat ahhoz képest, amit az elmúlt két hónap során megírt a napi rovatában! Ön roppant sajtókampányt indított jómagam és kollégáim tevékenysége ellen, amelynek során megpróbáltuk közös túllépésre bírni a világot egy mára már elháríthatatlanná vált veszély ellenében. Meglehetősen személyes támadásaival az öntől telhető legtöbbet tette annak érdekében, hogy eme obszervatórium személyzetét nevetségessé tegye!

Az igazgató felvette az asztalról a Saro City Chronicle egy példányát, és dühösen rázta meg Theremon előtt.

- Bárki, még a maga jól ismert pimaszságával is habozott volna eljönni hozzám és engedélyt kérni, hogy tudósíthasson a mai eseményekről a lapjának! De hogy pont maga! Az összes újságíró közül!

Aton ledobta az újságot a padlóra, és az ablakhoz ment, két kezét egymásba kulcsolta a háta mögött.

- Távozhat! - vakkantotta oda a válla felett. Rosszkedvűen nézett ki a láthatárra, ahol a Gamma, a bolygó hat napja közül a legfényesebb épp nyugovóra tért. A horizont kódében máris elhalványodott és elsárgult, s Aton tudta, hogy mire visszatér, az ő elméje biztosan megbomlik.

Hirtelen megpördült.

- Ne, várjon! Jöjjön ide! - Ellentmondást nem tűrő mozdulattal intett. - Meglesz a sztorija!

Az újságírónak amúgy sem állt szándékában távozni. Lassan közelebb lépett az idős férfihoz, és ő kimutatott az ablakon:

- A hat nap közül már csak a Béta van fenn az égen. Látja?

A kérdés meglehetősen szükségtelennek tűnt. Miután a Gamma fényesebb sugarai elhaltak, a zenitet épp megközelítő Béta pirosas fénye szokatlan, narancssárga színnel árasztotta el a tájat. A Béta épp az aphéliumon járt, így távol volt és kicsinek tűnt; kisebbnek, mint amekkorának Theremon valaha is látta. Azonban néhány percre így is Lagash egének vitathatatlan urává vált.

Lagash saját napja, az Alfa, tehát az, amelyik körül a bolygó keringett, épp az ellenkező oldalon járt, ahogyan a távoli páros is. Béta, a vörös törpe - Alfa legközelebbi társa - egyedül maradt. Rémisztően egyedül,

Aton arca elvörösödött a nap fényében.

- Négy órán belül - kezdte - az általunk ismert civilizációnak vége. Mégpedig azért, mert ahogy maga is láthatja, a Béta az egyetlen nap az égen. - Zordan elmosolyodott. - Nyomtassák csak lel! Senki sem lesz már, aki elolvashatná.

- Mi van, ha négy óra elteltével eltelik újabb négy óra, és nem történik semmi? - kérdezte a fiatalember halkan,

---

aphélium vagy afélium: naptávol, azaz egy bolygó legnagyobb távolsága a naptól (görög)

- Emiatt ne aggódjon! Lesz minek történnie...

- Minden bizonnyal. Azonban mégis fennáll a lehetőség, hogy nem történik semmi.

Beenay 25 másodszor is megszólalt:

- Szerintem hallgatnia kellene rá, uram.

- Szavaztassa meg, Aton igazgató úr! - jegyezte meg Theremon.

Az obszervatórium személyzetének utoljára ott maradt öt tagja fészkelődni kezdett. Egészen idáig sikerült megőrizniük egyfajta óvatos semlegességet.

- Szükségtelen - felelte Aton határozottan. Előhúzta zsebóráját. - Mivel jó barátja, Beenay annyira erősködik, adok magának öt percet. Hallgatom.

- Remek! Szóval, mi sérelem éri azáltal, hogy itt lehetek, és szemtanúként számolhatok be az eseményekről? Ha az előrejelzései igazolódnak, akkor a jelenlétem nem fájhat; a rovat megszakad, mert képtelen leszek megírni a folytatást. Másrészt, ha semmi sem lesz az egészből, akkor számíthat rá, hogy mindenki nevétségessé akarja majd tenni. Igazán jobban jár, ha ezt egy baráti kéz indítja el!

Aton felhorkant.

- Csak nem a saját kezére gondol, amikor baráti kezet emleget?

- Dehogynem! - Theremon leült, és keresztbe tette a lábát. - A rovatom talán kissé vadnak tűnhet, de valójában csak felhívom a figyelmet a kételkedés lehetőségére. Mindenesetre, nem ebben a században kell szórni az ígét, hogy „Lagash végzete közel jár”. Meg kell értenie, hogy az emberek már nem hisznek a Jelenések könyvében, mi több, nyugtalanítja őket, hogy a tudósok kifordították a köpönyegüket, és hirtelen igazat adtak a Kultusznak...

- Szó sincs ilyesmiről, fiatalember! - vágott közbe Aton. - Bár az adataink nagy részét valóban a Kultusz bocsátotta rendelkezésünkre, az eredményeinknek semmi köze a Kultusz misztériumaihoz. A tények mindig tények maradnak, és a Kultusz úgynevezett mitológiája mögött is rejlenek bizonyos ténszerűségek. Feltártuk őket, és letéptük róluk a misztérium köpönyegét. Biztosíthatom róla, hogy emiatt a Kultusz most jobban gyűlöl, mint maga.

- Én nem gyűlölöm. Csak próbálom elmondani, hogy a tömegeknek furcsa humoruk van. Most épp dühös.

Aton gúnyos grimaszt vágott.

- Legyen.

- Igen, de milyen lesz holnap?

- Nem lesz holnap!

- És ha mégis lesz? Tegyük fel, hogy lesz, csak hogy kitaláljuk, mi történne. Ez a düh igen komoly formát is ölthet. Ahogyan bizonyára ön is tudja, a gazdaság zuhanórepülésben volt az utóbbi két hónapban. A befektetők nem igazán hiszik, hogy vége lesz a világnak, ugyanakkor sokkal óvatosabban bánnak a pénzüikkel, amíg ez az egész lezajlik. Köz Jani sem hisz magának, de az új bútor még várhat pár hónapig, csak biztonság esetére.

- Látja? Amint ennek az egésznek vége, az összes nagyobb gazdasági szereplő magát fogja okolni. Azt fogják mondani, pardon a kifejezésért, hogy ha mindenféle rögeszmés bolondok valami abszurd jövődőléssel kedvükre felforgathatják az ország jólétét, altkor az egész bolygó feladata megakadályozni őket ebben. Már izzik a parázs, uram, és a szikrákat messzire elviszi a szél!

Az igazgató nyugodtan pillantott a rovatvezetőre.

- És mit tudna ön ajánlani, ami kisegítene ebben a helyzetben?

- Nos - vigyorodott el Theremon felajánlhatom, hogy vezetem a közt. Tudom úgy formálni a helyzetet, hogy főként a nevétség oldal domborodjon ki. Elismerem, hogy nehéz lesz kibírni, mivel az egész társaságot egy csapat makogó idiótának kell beállítanom. Viszont ha az emberek nevetnek magukon, akkor elfelejtenek haragudni. Cserébe a kiadó csak egy exkluzív sztorit kér.

- Szerintünk igaza van, uram! - tört ki Beenay-ból. - Az elmúlt két hónap során mindent átgondoltunk, kivéve azt, hogy millió az egyhez eséllyel lehet valamilyen hiba az elméletben vagy a számításainkban. Le kell fednünk ezt a lehetőséget is.

Az asztal köré gyűlt munkatársak felől egyetértő mormogás érkezett, mire Aton olyan képet vágott, mintha a szája hirtelen megtelt volna valami keserűvel, amitől nem tud megszabadulni.

- Akkor maradjon, ha úgy kívánja! Azonban illetlenül tartózkodni fog attól, hogy bármilyen módon akadályozzon feladataink elvégzésében. Emellett emlékeztetem, hogy itt minden tevékenység felett az én kezemben összpontosul az ellenőrzés, és a rovatában kifejtett véleménye ellenére elvárom a teljes együttműködését és tiszteletét*:

Kezét még mindig a háta mögött tartotta, de beszéd közben határozottan előretolta ráncos arcát. Valószínűleg még a végtelenségig folytatta volna, ám új hang szakította félbe a tirádát:

- Helló, helló, helló! - szólt a magas tenor, és az újonnan érkező férfi szilvaképe elégedett mosolyra húzódott.

- Mi ez a kriptahangulat? Remélem, senki sem vesztette el a hidegvérét!

Aton döbbenetesen bámult rá.

- Maga meg mi az ördögöt keres itt, Sheerin? - kérdezte rosszkedvűen. - Azt hittem, a Rejtekhelyen marad. Sheerin nevetve dobta le zömök alakját egy karosszékre.

- Tőlem akár fel is robbanhat a Rejtekhely! Dögunalmas ott! Itt akartam lenni, ahol a dolgok zajlanak. Nem gondolja, hogy bennem is megvan a kellő mértékű kíváncsiság? Látni akarom ezeket a Csillagokat, amelyekről a Kultusz hívei beszélnek mindig. - Összedörgölte a két kezét, és komolyabb hangvétellel folytatta: - Lassan kezd fagyni odakint. Önmagában a szél is elég hideg, hogy jégcsapokat növelessen az ember orrára. Mintha a Béta egyáltalán nem adna hőt, bár amilyen messze van...

Az ősz hajú igazgató bőszen csikorgatta fogait,

- Mégis, miért kockáztat és művel örültségeket, Sheerin? Miért jó nekünk, hogy maga is itt van?

- Miért jó, hogy itt vagyok? - Sheerin komikus beletörődéssel tárta szét a karját:

- Egy pszichológusnak semmi dolga a Rejtekhelyen. A tettek embereire van szükségük és erős, egészséges nőkre, akik képesek gyerekeket kihordani. Rám? Ötven kilóval nehezebb vagyok a tettek emberénél, és valószínűleg a gyerekszülés sem menne túl jól. Minek zaklassam őket még egy etetni való szájjal? Sokkal jobban érzem magam itt.

- Mi az a Rejtekhely, uram? - kérdezte Theremon fűgén.

Eddig Sheerin valószínűleg észre sem vette az újságírót. Meredten nézett rá, azután felfújta kerek képét.

- És egyébként ki a fene maga, vöröske?

Aton összeszorította ajkait, azután barátságtalanul válaszolt:

- Theremon 762, a sajtós fickó. Feltételezem, hogy ismerős a neve.

A fiatalember kezét nyújtott.

- És maga bizonyára Sheerin 501 a Saro Egyetemről. Már hallottam magáról.

- Megismételte kérdését: - Mi az a Rejtekhely, uram?

- Nos - felelte Sheerin sikerült meggyőznünk néhány embert a jóslataink igazáról. A világvégéről, hogy pontosak legyünk, és ez a néhány ember megtette a megfelelő óvintézkedéseket. Többségük az obszervatórium személyzetének családtagja, mások a Saro Egyetem fakultásairól jöttek, és van néhány külsős is. Összesen úgy háromszáz ember, de ennek a háromnegyede nő és gyerek.

- Értem! Tehát elrejtőztek, hogy a Sötétség és... izé... a Csillagok ne ériék el őket. Ott kitarthatnak, amíg a világ többi része bedilizik.

- Feltehetőleg. De nem lesz könnyű. Ha az egész emberiség megőrül és a nagyvárosokat lángok emésztik el, a környezet nem fogja növelni a túlélés esélyeit, de van élelmük, vizük, tető a fejük felett és fegyvereik...

• Ennél többre vállalkoztak - szólt közbe Aton. - Náluk van az összes feljegyzésünk, kivéve, amit ma írnak meg. A következő ciklusban azok a felvételek és jegyzetek jelentenek majd mindent, tehát túl kell élniük. Tőlem a többi akár fel is akaszthatja magát.

Theremon hosszan-hosszan füttyentett, és néhány percig tűnődve ült. Az asztal körül összegyűltek kerítették valahonnan egy multisakk-táblát, és hatfős partiba kezdtek. Gyorsan és csendben léptek, minden szempár heves összpontosítással tapadt a táblára. Theremon feszülten figyelte őket, azután felállt, és Atonhoz lépett, aki valamivel arrébb ült, és suttogva beszélgetett Sheerinnel.

- Kérem! - szólította meg őket. - Elvonulnánk valahova, ahol nem zavarjuk a többieket? Lenne néhány kérdésem.

A koros asztronómus savanyú ábrázattal nézett fel rá, de Sheerin megelőzte:

- Ó, természetesen! A beszéd jót tesz. Nekem mindig. Aton épp most mondta el a maga ötletét arról, hogyan reagálna a világ, ha az előrejelzések hamisnak bizonyulnának. Egyetértek önnel. Viszonylag rendszeresen olvasom a rovatát, egyébiránt, és általánosan elmondható, hogy kedvelem a nézeteit.

- Sheerin, kérem! - mordult fel Aton.

- Eh? Ja, persze! Menjünk át a szomszéd helyiségbe! Ott egyébként is puhábbak a székek.

A karosszékek valóban puhábbak voltak a szomszéd szobában. Az ablakokat vastag, vörös függöny fedte, a padlón gesztenyebarna szőnyeg hevert. A Béta téglaszín fényében mintha rászáradt vér borított volna be mindent.

Theremon megborzongott.

- Mit nem adnék egy jó adag fehér fényért, még ha csak egy másodpercig tartana is! Bárcsak a Gamma vagy a Delta még fent lenne az égen!

- Mit szeretne kérdezni? - kérdezte Aton. - Kérem, tartsa szem előtt, hogy korlátozott mennyiségű idő áll rendelkezésünkre. Alig több, mint egy és egy negyed óra múlva felmegyünk, azután már nem lesz idő a beszélgetésre.

- Nos, akkor... - kezdte az újságíró a mellkasa előtt keresztbe tett karral. - Úgy tűnik, maguk mind olyan borzasztóan komolyan veszik ezt, hogy kezdek hinni maguknak. Elmagyaráznák, hogy miről szól ez az egész?

Aton majdnem felrobbant:

- Csak nem azt akarja mondani, hogy két hónapig bombázott minket és nevetség tárgyává tett, közben fogalma sem volt, hogy miről beszélünk?!

A rovatvezető bambán vigyorgott.

- Ennyire azért nem rossz a helyzet, uram. Úgy általában véve értem, miről van szó. Azt mondj ált, hogy néhány órán belül a világot elborítja a Sötétség, és az egész emberiség megőrül. Szeretném megismerni az állítások mögött rejlő tudományt.

- Ne akarja! - szólt gyorsan Sheerin. - De tényleg ne akarja! Ha Aton válaszol - tegyük fel, hogy épp olyan hangulatban van akkor többoldalnyi számot és többkötetnyi grafikont fog elővenni. Semmit sem fog kihámozni belőle. Persze, ha engem kérdezne, én válaszolhatnék a laikus nézőpontjából.

- Rendben, akkor magát kérdem.

- Altkor először is, szeretnék inni valamit. - Sheerin összedörzsölte a kezét, és Atonra nézett.

- Víz? - kérdezte az igazgató morogva.

- Ne bolondozzon!

- Maga ne bolondozzon! Ma nincs alkohol! Túi könnyű lenne leitatni az embereimet. Nem engedhetem meg magamnak, hogy a legkisebb csábítás is érje őket.

A pszichológus szótlánul morgott magában. Theremonhoz fordult, majd felnyársalta tekintetével, ahogy belefogott a magyarázatba:

- Természetesen maga is tudja, hogy a Lagashon a civilizáció története egyfajta ciklikus karaktert mutat. Úgy értem, egészségében véve ciklikus!

- Tudom - válaszolta a riporter óvatosan hogy jelenleg ez az aktuális archeológiai elmélet. Már tényként fogadják el?

- Csak mostanában. Az utóbbi évszázad során általános egyetértés övezte. Ez a ciklikus karakter az egyik legnagyobb rejtély. Vagy legalábbis az volt. Több különböző civilizációt azonosítottunk. Kilencet, hogy pontosak legyünk, és mellettük más civilizációkra utaló jeleket is találtunk, amelyek mindegyike a miénkhez hasonló magaslatokra jutott. Kivételesen mindegyik tűzben veszett oda a kultúrája csúcsán.

- Senki sem tudja megmondani, hogy miért. A kultúra minden központja tűz martalékává vált, és semmi sem maradt, ami az okokra utalt volna.

- Nem volt még egy kőkorszak is? - Theremon még tudta követni az elhangzottakat.

- Talán, de gyakorlatilag semmit sem tudunk róla, kivéve, hogy a kor embere alig valamivel volt több intelligens majomnál. Akár el is felejthetjük.

- Értem. Folytassa, kérem!

- Születtek magyarázatok a visszatérő katasztrófákra, többé-kevésbé mind fantasztikus természetű. Egyesek szerint időnként tűzeső hull, mások szerint a Lagash olyankor áthalad az egyik napján, és megint mások még ennél is vadabb dolgokat mondanak. Azonban egy bizonyos elmélet meglehetősen különbözik az összes többitől, mégpedig abban, hogy évszázadok óta beszélnek róla.

- Tudom. Ezeknek a „Csillagoknak” a mítoszára gondol, amit a kultisták a Jelenések könyvéből szedtek.

- Pontosan - felelte Sheerin elégedetten. - A kultisták szerint kétezer-ötven évente a Lagash bekerül egy óriási barlangba, és minden napja eltűnik, minekutána teljes sötétség borítja el a világot! Azután állítólag Csillagoknak nevezett dolgok jelennek meg, amelyek elrabolják az emberek elméjét, és mindenkiből oktan vadállat lesz, így elpusztítják a civilizációt, amelyet maguk építettek fel. Persze, az egészet összevegyítik egy rakás vallásos-misztikus megjegyzéssel, de a központi idea nagyjából ennyi. - A pszichológus rövid szünetet tartott, amíg mély lélegzetet vett. - És végül eljutunk az Univerzális Gravitáció Elméletéhez. - Úgy hangsúlyozta a szavakat, hogy szinte hallani lehetett a nagy kezdőbetűket.

Ezen a ponton Aton elfordult az ablaktól, hangosan felhorkantott, és tüntetőleg távozott.

A másik két férfi egymásra nézett.

- Mi baja van? - kérdezte Theremon.

- Semmi lényeges - válaszolta Sheerin. - Két emberének órákkal ezelőtt fel kellett volna bukkannia, de még nem mutatkoztak. Ráadásul kivételesen kevés segítsége van, mivel a személyzet legfontosabb tagjain kívül mindenki a Rejtekhelyre ment.

- Nem dezertálhattak, ugye?

- Kik? Faro és Yimot? Persze, hogy nem! Viszont, ha nem érkeznek meg egy órán belül, akkor kissé nehézkesebbé válnak itt a dolgok. - A kövérkés férfi hirtelen felállt, csillogott a tekintete. - Mindenesetre, amíg Aton nincs itt...

Szinte lábujj hegyen ment oda a legközelebbi ablakhoz, és az ablaktokból előhúzott egy üveget. Ahogy megrázta, a benne lévő vörös folyadék kívánatosan csobbant.

- Azt hittem, Aton nem tud erről - jegyezte meg, ahogy visszatotyogott az asztalhoz. - Csak egy poharunk van, úgyhogy mint vendégnek, gondolom, ez magának jár. Nekem jó üvegből is. - Hozzáértő gondoskodással töltötte tele az apró csészét.

Theremon felpattant, hogy ellenkezzen, de Sheerin hajthatatlannak tűnt:

- Mutasson tiszteletet az idősebb iránt, fiatalember!

Az újságíró aggódó tekintettel ült vissza.

- Akkor csak csinálja, maga vén gazember!

Az üveg feje állt, és a pszichológus ádámcsutkája nagyokat ugrott, azután a férfi elégedett morgással és egy nagy csettintéssel ült le.

- Szóval, mit tud a gravitációról?

- Semmit azon kívül, hogy valami nagyon új fejlemény, nincs is túl jól megalapozva, és a matekja annyira nehéz, hogy csupán tizenkét ember érti egész Lagashon.

- Nonszensz! Süket duma! Egyetlen mondatban összefoglalom magának az egész matekot. Az Egyetemes Gravitáció Törvénye kimondja, hogy a világegyetem minden teste között felfedezhető egyfajta vonzóerő, és e vonzóerő mennyisége bármely két test között a tömegük és a köztük lévő távolság négyzetének a hányadosával arányos.

- Ennyi az egész?

- És ennyi elég is! Négy száz évig tartott kitalálni!

- Miért olyan sokáig? Ahogy elmondta, elég egyszerűnek tűnt.

- Mert a nagy törvényszerűségeket nem valami pillanatnyi látomásban jövendölik meg, bármit is képzelt! Általában egy tudósokkal teli világ összeadott munkája kell hozzá, és évszázadokig is eltarthat. Az asztronómusok azóta dolgoznak ezen, amióta Genovi 41 felfedezte, hogy a Lagash forog az Alpha körül, és nem fordítva - ami ugyebár négy száz éve volt. Feljegyezték a hat nap összetett mozgását, hogy különválasszák és kielemezzék. Egymás után fejlődtek ki az elméletek, ellenőrizték és visszaellenőrizték, módosították és elvetették őket, csalt hogy később újraélesszék és átalakítsák némelyiket egy újabb formába. Pokolian nagy munka volt.

Theremon elgondolkodva bölintott, és odanyújtotta poharát némi italért. Sheerin irigykedve megengedte, hogy néhány korty elhagyja az üveget.

- Húsz évvel ezelőtt - folytatta, miután újra megnedvesítette a torkát - végre sikerült leírni a hat nap mozgását a Gravitáció Egyetemes Törvényével. Hatalmas áttörés volt.

A pszichológus felállt, és ismét az ablakhoz lépett, még mindig az üveget szorongatta.

- Most jutottunk el a lényeghez. Az elmúlt évtizedben a gravitációs törvény segítségével kiszámították a Lagash mozgását az Alpha körül, és ez nem felelt meg a megfigyelt pályának. Még akkor sem, amikor számításba vették a többi nap hatását. Vagy a törvény érvénytelen, vagy létezik még ismeretlen tényező.

Theremon is az ablakhoz lépett, és kinézett az erdős lejtőkre, amelyeken túl Saro városának tornyai emelkedtek vérvörösén a magasba. Ahogy rövid pillantást vetett a Bétára, az újságíró érezte, amint a bizonytalanság feszültsége egyre inkább hatalmába keríti. A vörös törpe gonosz fénnel izzott a láthatáron.

- Folytassa, uram! - kérte halkán.

Sheerin habozás nélkül válaszolt:

- Az asztronómusok évekig csak botladoztak, minden kiokoskodott elmélet tarthatatlanabbnak bizonyult az elődjénél, míg végül egy hirtelen ötlettől vezérelve

Aton bevonta a Kultuszt. A Kultusz vezetője, Sor 5 hozzáféréssel rendelkezik bizonyos adatokhoz, amelyek jelentősen leegyszerűsítették a problémát. Aton munkája új irányban folytatódott.

- Mi van akkor, ha van odafent még egy fénytelen bolygótest, mint amilyen a Lagash? Ha van, akkor az ugyebár csak a visszavert fény által fog világítani, és ha javarészen ugyanolyan kekes kövekből áll, mint a Lagash, akkor a napok örök ragyogása a vörös égen láthatatlanná teszi, teljesen elfojtja a róla visszaverődő fényt.

- Micsoda eszement ötlet! - suttogetta Theremon.

- Eszementnek tartja? Akkor ide hallgasson! Tegyük fel, hogy ez a test a Lagash körül forog pont olyan távolságban, pont olyan pályán és pont akkora tömeggel, hogy magyarázatot ad a Lagash mozgásának a számítottaktól való eltéréseire! Tudja, mi történne?

A rovatvezető megrázta a fejét.

- Nos, néha ez a test egy nap elé kerülne - felelte meg Sheerin a saját kérdését, és egy húzásra kiitta, ami az üvegben maradt.

- Ahogy az meg is történik, gondolom - jegyezte meg Theremon savanyúan.

- Igen, azonban csupán egyetlen egy nap áll a forgássíkjában. - Odafordult a riporterhez, és a hüvelykujjával mutatott maga mögé: - A Béta! A számítások szerint csak akkor történhet fogyatkozás, ha a Béta egyedül áll az égen, és a köztünk lévő távolság a lehetséges maximális távolság, miközben ez a hold a lehető legközelebb kerül hozzánk. Az ilyenkor bekövetkező fogyatkozás azt jelenti, hogy a hold hétszer nagyobbnak látszik, mint a Béta, és teljesen elfedi annak fénye elől a Lagasht. Ráadásul ez az egész úgy fél napon át tart, ami azt jelenti, hogy a bolygónk egyetlen pontja sem marad ki a fogyatkozásból. Ilyen együttállás csupán minden két- ezer- negyvenkilencedik évben lehetséges!

Theremon képe kifejezéstelen álarccá változott.

- És ez lenne az én sztorim?

A pszichológus bólintott.

- Ennyi az egész. Először a fogyatkozás, amely háromnegyed órán belül megkezdődik, azután jön az egyetemes Sötétség, és talán megjelennek azok a rejtélyes Csillagok is, meg az Őrület és a ciklus vége.

Elmerengett.

- Volt két hónapunk, de nem bizonyult elegendőnek, hogy meggyőzzük az emberiséget a veszélyről. Két évszázad sem lett volna elég. A feljegyzések ott vannak a Rejtekhelyen, és ma lefényképezzük a fogyatkozást. A következő ciklus már az igazsággal kezdődik, és amikor eljön a következő fogyatkozás, a világ felkészülten fogadhatja. Gondolkodjon el rajta! Ez is része a sztorinak.

Gyenge légmozgás lebbentette meg a függönyt, ahogy Theremon kinyitotta az ablakot, és előrehajolva kinézett. A szél hidegen túrt a hajába, ahogy a kezét nézte, melyet a Béta fénye bíborvörösre festett. Szemében lázadó csillogással fordult vissza a másik férfihoz:

- Mi van a Sötétségben, ami megörjíthet?

Sheerin elmosolyodott, közben elgondolkodva forgatta kezében az italos üveget.

- Megtapasztalta már a Sötétséget, fiatalember?

Vállával az újságíró a falnak dőlt, úgy válaszolt:

- Nem. Nem mondhatnám. De tudom, milyen. Az csak... - tett egy tétova mozdulatot az egyik kezével. - Csak a fény hiánya. Mint egy barlangban.

- Járt már barlangban?

- Barlangban! Persze, hogy nem!

- Gondoltam. Én kipróbáltam a múlt héten, csak hogy megnézzem magamnak, de sietősen távoztam. Annyira bementem, hogy a barlang szája már csak távoli fény- foltnak látszott, és körülöttem minden elfeketedett. Sohasem hittem volna, hogy ennyi túlsúllyal is lehet ilyen gyorsan futni.

Theremon legörbítette ajkait.

- Ha már itt tartunk, felteszem, a maga helyében én nem futottam volna ki.

A pszichológus dühösen összevonta szemöldökét.

- Nagyonmondó! Nem meri behúzni a függönyöket.

A fiatalabbik férfi meglepetten nézett a másikra.

- Miért tenném? Ha fönt van négy-öt nap, akkor enyhítjük így a fényt a kényelem kedvéért, de most, amikor elhúzott függönyök mellett sincs elegendő fény...?

- Pont ez a lényeg. Csak húzza be a függönyöket, azután ülünk vissza a székünkre!

- Rendben! - Theremon bátran a rojtos zsinórért nyúlt, és meghúzta. A vörös függönyök halkán zárultak össze az ablakok előtt, a bronzkarikák sziszegve siklottak a rúdon. A helyiségen eluralkodott az alkonyat vörös félhomálya.

Theremon lépései üresnek hangzottak a csendben, ahogy elindult az asztal felé. Félúton megtorpant.

- Nem látom önt, uram... - suttogta.

- Próbálja megérezni az utat! - parancsolta a pszichológus feszülten.

- De hát nem látom, uram! - Az újságíró szaggatottan lélegzett. - Semmit sem látok!

- Mire számított? - jött a zord válasz. - Jöjjön ide, és üljön le!

Ismét felhangzottak a kongónak tűnő lépések, de csak bizonytalanul, lassan közeledtek. A zajok alapján a sajtos babrált valamit a karosszékkal, mielőtt az iméntinél kevesebb önbizalommal megszólalt:

- Itt vagyok. Úgy érzem... - talán nyelt egy nagyot - minden rendben.

- Kedveli a sötétet?

- Nem. Tényleg ijesztő. Mintha a falak... - Néhány másodpercig nem folytatta, azután: - mintha Összezáródnának körülöttem. Folyton meg akarom tartani őket, el akarom lökni őket magamtól. Viszont nem örülök bele! Valójában a kellemetlen érzések egyre inkább elhalványodnak.

- Rendben. Akkor húzza el a függönyöket!

Óvatos lépések hallatszottak a sötétben, azután Theremon teste valószínűleg ne- kisúrlódott a függönynek, miközben a zsinórt kereste. A következő pillanatban felhangzott a fémen csusszanó fém zaja, és ismét vörös fény öntötte el a szobát. A riportert örömteli sóhajjal nézett ki a napra.

Sheerin a kézfejjével letörölte az izzadságot a homlokáról, és reszketegen szólalt meg újra:

- És ez csak egy sötét szoba volt!

- Ki lehet bírni - vágta rá Theremon könnyedén.

- Igen, egy sötét szobát ki lehet. De maga ott volt a Jonglor Centenárium Expón két évvel ezelőtt?

- Nem, a közelébe se mentem. Hatezer mérföld kissé soknak tűnt, még ha a Jonglor Expóról van is szó.

- Nos, én ott voltam. Emlékezhet esetleg a Rejtélyek Alagútjára, ami minden rekordot megdöntött a vidámparki részlegben. Legalábbis az első hónapban.

- Igen, rémlik. Nem volt vele valami kavárás?

- Egy kicsi. Felfújták. Tudja, a Rejtélyek Alagútja egy mérföld hosszú cső volt fény nélkül. Be kellett ülni egy kis, nyitott kocsiba, amely tizenöt perc alatt átvitt a Sötétségen. Nagyon népszerű volt, amíg tartott.

- Népszerű?

- Igen. Mindig élményszerű, ha megijesztenek, egészen addig, amíg ez része a játéknak. Egy csecsemő három ösztönös félelemmel születik: fél a hangos zajoktól, a zuhanástól és a fény hiányától. Ettől vicces, ha odaugrik valaki elé, és rákiált. Ezért szórakoztató a hullámvasút és emiatt növekedett olyan gyorsan a Rejtélyek Alagútjának népszerűsége. Az emberek reszketve, félelemtől félholtan jöttek ki, de továbbra is fizettek azért, hogy bemehessenek.

- Várjon csak, már emlékszem. Valaki meghalt benne, nem? Ilyesmi szóbeszédet hallottam, miután bezárták.

- Bah! - horkant fel Sheerin. - Meghalt két vagy három ember. Semmiség! Kifizették az elhunyt családait és meggyőzték Jonglor város tanácsát, hogy felejtse el az ügyet. Végül azt mondták, hogy ha gyenge szívű emberek akarnak bemenni az alagútba, azt csak a saját felelősségükre tehetik meg - egyébként sem történt meg újra. Beraktak egy orvost a bejáráshoz, és mindenkinek át kellett esnie egy vizsgálaton, mielőtt beült a kocsiba. Valójában ez nemhogy csökkentette volna, de növelte a jegyeladásokat.

- Akkor?

- Volt valami más is. Az emberek egy része úgy jött ki, hogy többé nem akart bemenni az épületekbe. Egyetlen épületbe sem. Palotákba, kúriákba, lakótelepi lakásokba, konyhókba, de még sátrakba sem.

Theremon döbbenetesen nézett a pszichológusra.

- Úgy érte, hogy nem akarták elhagyni a nyílt tereket? Hol aludtak?

- Kint, a szabadban.

- Kényszeríteni kellett volna őket, hogy bemenjenek.

- Ó, természetesen megpróbálták! Az emberek hisztérikussá és erőszakossá váltak, minden tőlük telhetőt megtettek, hogy pépesre verjék a saját agyukat a legközelebbi falon. Ha bevitték Őket, kényszerzubbony vagy alató nélkül nem lehetett őket bent tartani.

- Örültek lehetnek.

- Pontosan. Így jött ki minden tizedik ember, aki bement az alagútba. Összehívták a pszichológusokat, és az egyetlen lehetséges megoldáshoz folyamodtunk. Bezártuk a vásárt - tártá szét két karját a kövér férfi.

- Mi bajuk volt ezeknek az embereknek? - kérdezte Theremon.

- Alapvetően ugyanazt élhették át, amit maga is, amikor úgy érezte, hogy a sötétben magára dőlnek a falak. Van egy pszichológiai fogalom arra, amikor az ember ösztönösen fél a fény hiányától. Klausztofóbiának nevezzük, mert a fény hiánya mindig kapcsolatban áll a zárt terekkel. Az egyiktől való félelem egyenlő a másiktól való félelemmel, érte?

- És azok az emberek az alagútban?

- Azok az emberek az alagútban olyan szerencsétlenek voltak, akiknek a tudata nem rendelkezett elegendő védelemmel a Sötétség miatt érzett klausztofóbia ellen. Tizenöt perc fény nélkül hosszú idő, maga is csak két vagy három percig érezte ezt. Azt hiszem, így is érte, miről van szó.

- Azoknak az embereknek az alagútban klausztofóbikus fixációja volt. Ez a sötétségtől és zárt helyektől való látens félelem kristályosodott ki és aktiválódott a tudatukban, amennyire meg tudom mondani, valószínűleg maradandóan. Ezt teheti az emberekkel tizenöt perc a sötétben.

Hosszú csend állt be. Theremon homloka lassan Összeráncolóódott.

- Nem hiszem el, hogy ilyen rossz lenne a helyzet.

- Csak nem akarja elhinni! - csattant fel Sheerin. - Félt elhinni. Nézzon ki az ablakon!

Az újságíró így tett, és a pszichológus folytatta:

- Képzeld el a Sötétséget! Mindenhol. Képzeld el, hogy nincs fény, bárhová néz! Fekete minden ház, fa,

mező, de még az ég is. És amennyire tudom, ebben jelennek meg a Csillagok - bármik is legyenek. Fel tudja fogni ezt?

- Fel! - jelentette ki Theremon hevesen.

A kövér férfi szenvedélyesen az asztalra csapott:

- Hazudik! Nem tudja elképzelni! Az agya ugyanúgy nem képes rá, ahogyan az örökkévalóságot és a végtelen távolságot sem lehet elképzelni. Képes beszélni róla, ez igaz. Azonban, ha a valóság egyetlen kis szilánkja is felizgatta, akkor ha teljes erővel lecsap, a tudata olyan jelenséggel találkozik, amely túl van a megértési képességeink határán. Megfog örülni, teljes mértékben és visszafordíthatatlanul! Ez nem kérdéses! - Szomorúan tette hozzá: - Újabb pár ezer évnyi küszködés megy pocsékba. Holnap már nem áll város sértetlenül a Lagash felszínén.

Theremon részben visszanyerte mentális egyensúlyát.

- Ez nem logikus. Nem értem, miért örülnék meg csak attól, hogy nincs nap az égen; de még ha így is lesz és mindenki megőrül, akkor is, hogyan rombolhatná ez le a városokat? Mindent felrobbantunk?

Sheerin már dühbe lovalta magát:

- Ha sötétben lenne, mit akarna a legjobban? Jobban, mint bármi mást? Miért kiáltana minden idegszála? Fényért, maga ostoba! Fényért!

- És?

- És honnan lesz fénye?

- Nem tudom - bökte ki Theremon kereken.

- Nap hiányában mi az egyetlen mód, hogy legyen fény?

- Honnan tudhatnám?

Már egymás előtt álltak, szinte összeéeri az orruk.

- Eléget valamit, uram - mondta Sheerin. - Látott már valaha erdőtüzet? Volt már táborozni és főzött vagy süített valamit a táborútön? Tudja, a lángoló fa nem csak hőt ad. Fényt is ad, és az emberek tudják ezt. Amikor besötétedik, fényt akarnak majd, és meg is szerzik azt.

- Tehát fát fognak égetni?

- Bármit elégetnek, ami a kezük ügyébe kerül. Fényt akarnak valahonnan. El kell égetniük valamit, és a fa nem feltétlenül lesz kéznél. Bármit elégetnek majd, amit találnak maguk körül. Lesz végre fény, és a néesség központjai lángba borulnak!

A két tekintet úgy kapaszkodott egymásba, mintha az egész ügy személyes lett volna, amelyben ki kellett nyilvánítaniuk hatalmukat. Végül Theremon szótlanul elfordult. Szaggatottan, nehézkesen lélegzett, szinte észre sem vette a hirtelen kelt lármát a szomszéd szobából, a csukott ajtó mögül.

Sheerin próbált úgy beszélni, mintha tényeket közölné:

- Azt hiszem, Yimot hangját hallottam. Talán visszatértek Faróval. Menjünk be, hátha megtudjuk, mi tartotta fel őket!

- Úgy legyen! - mormolta az újságíró. Mély levegőt vett és mintha megrázta volna magát. A feszült légkör szertefoszlott.

A helyiséget betöltötte a lárma, ahogy a személyzet két fiatalember köré gyűlt, akik épp levették a kabátjukat, de máris kérdések kereszttüzebe kerültek.

Aton áttört a tolongókon, és dühösen állt az újonnan érkezettek elé.

- Tudnak róla, hogy fél óránk sem maradt a határidőig? Hol jártak maguk ketten?

Faro 24 leült, és a kezét dörzsölgette. Arca kivörösödött a kinti hidegtől.

- Yimot és én befejeztünk egy örült kis kísérletet. Próbáltunk összeállítani egy berendezést, amely szimulálja a Sötétség és a Csillagok megjelenését, hogy előre tudjuk, mit várjunk.

Zavart mormolás futott végig a hallgatóságon, és Aton tekintetében érdeklődés vette át a harag helyét.

- Korábban ezt nem említették. Hogyan jutott eszükbe?

- Nos - kezdte Faro az ötlet már régebben jött, és a szabadidőnkben dolgoztunk rajta. Yimot tudott egy alacsony, földszintes épületet a városban, amelynek kupolásra építették a tetejét. Azt hiszem, valaha múzeumnak használták. Mindegy, megvettük...

- Honnan volt rá pénzük?

- A bankszámlánkról - morogta Yimot 70. - Kétezer kreditbe került. - Azután védekezve folytatta: - Egyébként is, mit számít? Holnap az a kétezer kredit már csak kétezer papírlap lesz. Ennyi.

- Igen - értett egyet Faro. - Megvettük a helyet, és tetőtől padlóig beborítottuk fekete bársonnyal, hogy olyan tökéletes Sötétséget kapjunk, amelyet csak lehet. Ezután apró lyukakat szúrtunk a mennyezetbe és a tetőbe, amelyeket ki fémsapkákkal zártunk le. Az összesei fel lehetett nyitni egyetlen kapcsolóval. Ezt nem mi készítettük el; egy ács és egy villanyszerelő is segített, meg még néhányan - a pénz nem számított. A lényeg,

hogy a fény csak azokon az apró lyukakon süssön be a tetőn keresztül, így a csillagokéhoz hasonló hatást kapunk.

Rövid szünetet tartott, amely alatt senki sem vett levegőt. Aton mereven fedtte meg a párost:

- Nem volt joguk magánkísérletet...

Faro egészen megszégyenültnek tűnt:

- Tudom, uram, de tényleg, Yimot és én úgy véltük, hogy a kísérlet veszélyes lehet. Félig-meddig arra számítottunk, hogy siker esetén beleőrülünk. Amit Sheerin mondott erről, annak alapján ez nagyon valószínűnek tűnt. Magunk akartuk vállalni a kockázatot. Természetesen a másik oldalon az állt, hogy ha úgy találjuk, hogy képesek vagyunk megőrizni a józanságunkat, akkor immunitást fejleszthetünk ki az igazi Sötétség ellen. Azonban a dolgok nem így alakultak...

- Miért? Mi történt?

Ezúttal Yimot válaszolt:

- Becsuktuk magunkat és hagytuk, hogy a szemünk hozzászokjon a sötétséghez. Különösen nyugtalanító az érzés, hiszen a teljes Sötétség hatására úgy érzi az ember, mintha a fiaiak és a mennyezet rá akarnának omlani. De túltettük magunkat ezen, és meghúztuk a kapcsoló zsinórját. A fémsapkák félrehúzódtak, és a mennyezetet apró fénypontok borították be...

- És?

- És... semmi. Ez volt a legfurcsább. Semmi sem történt. Csak egy tető volt felettünk lyukakkal, és úgy is nézett ki. Újra meg újra megpróbáltuk - ezért késtünk olyan sokat -, de nem volt semmiféle hatása.

Döbönt csend követte a szavait, minden szem Sheerin felé fordult, aki mozdulatlanul, tátott szájjal ült.

Először Theremon szólalt meg:

- Ugye, tudja, Sheerin, mit jelent ez a maga egész teóriájára nézve? - Elégedetten vigyorgott hozzá.

Azonban a pszichológus felemelte a kezét.

- Várjunk csak! Hadd gondoljam át! - Azután csettintett az ujjaival, és amikor ismét a többiekre pillantott, már nem ült a tekintetében sem bizonytalanság, sem meglepetés. - Hát persze...!

Nem folytathatta, mert éles, csörgő hang hallatszott fentről, és Beenay talpra ugrott, majd „Mi a fene!” felkiáltással nekiiramodott a lépcsőknek.

A többiek követték.

Gyorsan zajlottak az események. Amikor felértek a kupolába, Beenay rémült tekintettel nézett az összetört fotólemezekre és a följük hajló emberre; azután dühödten a betolakodóra vetette magát, és halálos szorításba fogta a torkát. Vad vergődésbe kezdtek, azután többen is csatlakoztak, és az idegen elveszett a haragos férfiak körében.

Utoljára Aton ért fel, levegő után kapkodott.

- Hagyják már!

A többiek vonakodva elhúzódtak, és talpra rángatták a ziháló, tépett rongyokat és egyre kékülő zúzódásokat viselő idegent. Állát rövid, sárgás szakáll díszítette, amelyet a kultisták által kedvelt stílusban göndörített be.

Beenay megragadta a férfi gallérját, és vadul megrázta a fickót.

- Jól van, patkány, miért csinálta? Ezek a lemezek...

- Nem azokat kerestem! - ellenkezett a kultista nyugodtan. - Baleset volt.

Beenay követte a férfi izzó tekintetét, és felkiáltott:

- Látom már! Magukat a kamerákat akarta tönkretenni! A lemezeket csak szerencsétlenségből törte össze. Ha megérintette Csapkodó Bertát vagy bármelyik másikat, akkor lassan fogom halálra kínozni! Addig is... - hátrahúzta szabad öklét.

Aton megragadta a vállát.

- Állj! Engedje el!

Az ifjú technikus megingott, vonakodva eresztette le a karját. Az igazgató félrelökte, és ő maga állt a kultista elé:

- Latimer, ugye?

Amaz mereven bólintott, és a csípőjén lévő jelre mutatott.

- Latimer 25 vagyok, öfensége Sor 5 harmad osztályú adjutánsa.

- Öfensége társaságában látogatott meg a múlt héten, ugye, jól emlékszem? - húzta fel Aton a szemöldökét.

Latimer kisebb meghajlással másodszor is bólintott.

- És most mondja el, mit akart!

- Semmi olyat, amit ön szabad akaratából odaadna.

- Feltételezem, Sor 5 küldte. Vagy talán a saját ötlete volt, hogy idejött?

- Erre a kérdésre nem válaszolok.

- Lesznek még látogatóink?

- Erre sem válaszolok.

Aton a zsebórájára pillantott, és haragosan összevonta szemöldökét.

- Mondja már meg, ember, hogy mit akar tőlem a gazdája? Teljesítettem az alku rám eső részét!

Latimer halványan elmosolyodott, de nem szólt egy szót sem.

- Olyan adatokat kértem tőle - folytatta Aton dühösen amelyeket csak a Kultusz bocsáthatott rendelkezésemre, és meg is kaptam ezeket. Ezért köszönet jár önnek. Cserébe megígértem, hogy bizonyítékot szolgáltatok a Kultusz alapvető krédójára.

- Szükségtelen volt bizonyítania - jött a büszke ellenkezés. - A Jelenések könyve bizonyítja.

- Igen, ama maroknyi ember számára, akik a Kultuszt alkotják. Ne tegyen úgy, mintha félreértene!

Felajánlottam, hogy tudományos támogatást nyújtok a hitüknek. És meg is tettem!

A kultista résnyire összehúzta a szemét, és keserűen válaszolt:

- Igen, megtette... egy róka álnokságával. A maga által színlelt magyarázat megtámogatta a hitünket, ugyanakkor feleslegessé is tette. Természeti jelenséggé tette a Sötétséget és a Csillagokat, ezáltal elvette a valódi jelentőségüket. Ez szentségtörés.

- Ha valóban így van, akkor ez nem az én hibám. A tények nélkülem is léteznek. Én csupán annyit tettem, hogy kimondtam Őket.

- Azok a tények mind csalás és szélhámosság!

Aton dühösen toppantott.

- Honnan tudja?

A válaszban ott rejlett az abszolút hit tökéletes bizonyossága:

- Tudom!

Az igazgató arcszíne lilára váltott, és amikor Beenay valamit suttogott, csendre intette.

- Mit akar tőlünk Sor 5? Feltételezem, még mindig azt hiszi, hogy ha figyelmeztetjük a világot az örület veszélyére, azzal számtalan lelket veszélyeztetünk. Nem sikerült, ha számít bármit is.

- Maga a próbálkozás is épp elég bajt okozott, és meg kell akadályoznunk abban, hogy információkat gyűjtsön az ördögi szerkezeteivel. Mi a Csillagok akaratának engedelmeskedünk, és csak azt sajnálom, hogy az ügytelenségem miatt nem sikerült összetörnöm a pokoli eszközeit.

- Nem sokat ért volna - vágta rá Aton. - Minden adat, kivéve a közvetlen bizonyíték, amelyet itt és most szeretnénk begyűjteni, már biztonságba lett helyezve, messze attól, hogy maguk hozzáérhessenek. - Zordan elmosolyodott. - Ez azonban nincs hatással az ön jelenlegi helyzetére. Betört, és vandálsággal próbálkozott. - A mögötte állókhoz fordult: - Valaki hívja a sár ói rendőrséget!

Sheerin undorodva kiáltott fel:

- A francba, Aton, mi ütött magába? Erre már nincs idő! - Előrecsoszogott. - Hadd intézzem ezt el én!

Aton végigmérte a pszichológust.

- Ez most nem a tréfálkozás ideje, Sheerin. Hagyná, kérem, hogy a magam módján intézzem az ügyeimet? Jelen pillanatban maga teljes mértékben kívülállónak számít itt, és ezt ne felejtse el!

Sheerin szája sokatmondóan görbült le.

- Mégis, miért akarnánk magunknak olyan lehetetlen időtöltést, hogy kihívjuk a rendőrséget? Perceken belül elkezdődik a Béta fogyatkozása, és ez a fiatalember itt teljes mértékben hajlandó becsületszavát adni, hogy nyugton marad és nem okoz több bajt.

- Nem adom a szavam - válaszolta a kultista habozás nélkül. - Tegyenek, amit csak akarnak, de úgy igazságos, ha figyelmeztetem önöket, hogy amint lehetőségem adódik, befejezem, amiért idejöttem. Ha a becsületszavamra akarnak alapozni, akkor jobban teszik, ha kihívják a rendőrséget.

Sheerin barátságosan elmosolyodott.

- Maga nagyon elkötelezett, ugye? Nos, elmondanék valamit. Látja azt a fiatalembert ott, az ablaknál? Erős, szívós fickó, és jól bánik az öklével, ráadásul kívülálló is. Amint elkezdődik a fogyatkozás, semmi más dolga nem akad majd, mint hogy magán tartsa a szemét. Őmellette itt vagyok még én is, és bár kicsit talán testes lennék bilincsnek, de azért be tudok segíteni, ha kell.

- És akkor mi van? - kérdezte Latimer fagyosan.

- Csak hallgasson végig, és megtudja! Amint elkezdődik a fogyatkozás, Theremon és én fogjuk magát, bezárjuk egy apró helyiségbe, amelynek csak egy ajtaja van, azon is egy óriási lakat, és persze ablakot nem talál majd sehol. Ott maradhat a fogyatkozás teljes idejére.

- Azután pedig már nem lesz, aki kiengedjen - lehelte Latimer. - Én is ugyanolyan jól tudom, mint maguk, hogy mit jelent a Csillagok eljövetele. Még jobban is tudom, mint maguk. Ha mindenkinek elmegy az esze, már nem akarnak majd kiengedni. Megfulladok vagy lassan éhen halok, ugye? Mégis, mi mást várhatnék egy rakás

tudóstól? Azonban így sem adom a szavam. Ez elvi kérdés, és nem tárgyalok róla tovább.

Aton nyugtalannak tűnt, homályos tekintetében zavarodottság ült.

- De tényleg, Sheerin, bezárni.,,

- Kérem! - A kövér férfi türelmetlenül intette csendre. - Egy pillanatig sem gondolom, hogy idáig fajulnának a dolgok. Latimer csupán egy okos kis blöffel próbálkozott, de nem azért lettem pszichológus, mert szeretem a szó hangzását a nevem mellett. - Rávigyorgott a kultistára. - Ugye, nem gondolta komolyan, hogy olyan kegyetlenséggel fenyegetjük, mint a lassú éhhalál? Kedves Latimer! Ha bezárjuk a vécébe, akkor nem fogja látni a Sötétséget, és nem fogja látni a Csillagokat sem. Nem kell túlságosan ismerni a Kultusz alapvető tanait ahhoz, hogy tudjuk, ha elrejtőzik a Csillagok előtt, amikor azok megjelennek, akkor az magának a halhatatlan lelkébe fog kerülni. Nézze, én becsületes embernek hiszem önt. Elfogadom az adott szavát, ha megígéri, hogy nem tesz újabb erőfeszítéseket az itt folyó tevékenységek megszakítására.

Latimer halántékán lüktetni kezdett egy ér, és mintha összébb ment volna, mire sikerült kinyögnie:

- A szavamot adom! - Hirtelen jött haraggal tette hozzá: - Csak az a vigaszom, hogy maguk mind elkárhoznak a mai tetteikért! - Sarkon fordult, és odament a magas, háromlábú székhez az ajtó mellett.

Sheerin odabólintott az újságírónak:

- Üljön mellé, Theremon! Pusztá formalitás. Hé, Theremon!

Azonban a riporter nem mozdult. Ajka pirosát kivéve minden szín kifutott az arcából.

- Oda nézzenek! - Reszketett a keze, ahogy kimutatott az égre, hangja szárazon, rekedten jött.

Mindenki döbbsen állt, és egy lélegzet-visszafojtva telt pillanatig a mutatott irányba meredt.

A Bétából hiányzott egy darab!

Alig körömhegynyi feketeség jelent meg, és kezdett lassan rámászni a vörös korongra, ám a rémült megfigyelők képzelete a halál szakadékává nagyította.

Egyetlen hosszú pillanatig álltak mereven, azután robbanásszerűen mindenkibe visszatért az élet, és előbb úgy tűnt, mintha kitört volna a káosz, ám az obszervatórium személyzete a kijelölt feladatokat végezte. A kritikus pillanatokban nem maradt hely az érzelmeknek. Visszaváltoztak olyan tudósokká, akik az egész világ számára fontos feladatot kaptak. Aton is a dolga után nézett.

Sheerin prózai hangon jegyezte meg:

- Az első találkozás tizenöt perccel ezelőtt történt. Meglehetősen korán, de a számítások bizonytalanságát is figyelembe véve egészen jól becsültük meg az időpontokat. - Körülnézett, és odacsoszogott Theremonhoz, aki még mindig az ablak mellett állt és kifelé bámult. A pszichológus óvatosan félrehúzta. - Aton már megint dühös - suttozta. - Jobb, ha kicsit félreállunk. Latimer miatt elszalasztotta az első találkozást, és ha az útjába kerül, hát kidobja magát az ablakon.

A rovatvezető röviden bólintott, és leült. Sheerin meglepetten nézett rá.

- Mi az ördög! Maga reszket!

- He? - Theremon megnyalta száraz ajkát, és mosolyogni próbált. - Nem érzem teljesen jól magam, és ez is egy tény.

A pszichológus tekintete megkeményedett.

- Ugye, nem veszíti el a fejét?

- Dehogyan! - hessegette el a vádat a fiatalember hirtelen támadt büszkeségében.

- Adjon egy esélyt, rendben? Egészen az iménti pillanatig nem hittem el a hantázását, legalábbis nem az egészet. Maguk már legalább két hónapja készülnek erre.

- Ebben igaza van - ismerte el Sheerin elgondolkodva. - Ide hallgasson! Van magának családja? Szülei, felesége, gyerekei?

Az újságíró megrázta a fejét.

- A Rejtekhelyre gondol, ugye? Emiatt nem kell aggódnia. Van egy lánytestvérem, de ő innen kétezer mérföldre lakik. Még a pontos címét sem tudom.

- Nos, akkor mi van magával? Van még ideje odaérni, és egyébként is felszabadult egy hely.

Végeredményben, itt nincs szükség magára, és átkozottul jó függeléssel szolgálhatna a jegyzetekhez...

Theremon fáradtan nézett rá.

- Azt hiszi, megijedtem, ugye? Akkor tegyük ezt egyenesbe, uram! Újságíró vagyok, és megbíztak, hogy írjak meg egy sztorit. Szándékomban áll megírni.

A kövér férfi halványan elmosolyodott.

- Értem. A szakma becsülete, erről van szó?

- Így is nevezheti. Ember, odaadnám az egyik karom még egy üveg olyan remek italért, még ha csak feleakkora lenne is a2 az üveg, mint amekkorát maga ölelgetett. Ha valaha valakinek tényleg szüksége volt egy italra, az most én vagyok!

Sheerin azonban már nem rá figyelt, mi több, erőszakosan oldalba bökte.

- Maga is hallja? Figyeljen!

Theremon is odapillantott, már ketten bámulták a kultistát, aki az ablak felé fordult, és nyilvánvaló lelkesedéssel a tekintetében úgy mormolt valamit, mintha egy gyerekdalt dúdolna magában.

- Mit mond? - kérdezte a rovatvezető suttogva.

- A Jelenések könyvé böi idéz. Az ötödik fejezetből. Maradjon csendben, és figyeljen!

A kultista hangja megemelkedett, ahogy a vallásos láz megerősítette;

- „S eljött az idő, amikor a Nap, a Béta önmagára maradt az égen, a körforgások által egyre hosszabban és hosszabban; egészen addig, míg végül már fél forgásidon át függött ott, hidegen és töpörödötten ragyogott le a Lagashra.”

- „S emberek gyűltek össze köztereken és főutakon, hogy a látványt csodálják és vitatkozzanak róla, mert különös nyomás uralkodott el rajtuk. Gondolatuk és beszédük összezavarodott, mert az emberek lelke a Csillagok eljövételét várta.”

- „S délidőben Trigon városában előlépett Vendret 2, így szólt Trigon lakóihoz:

- íme, ti bűnösök! Bár gúny tárgyává tettétek az igazak útját, mégis eljött az elszámolás ideje. Most megjelenik a Barlang és elnyeli a Lagash. titeket és mindent, mit hátán hordoz.”

- „S beszéde közepette a Sötétség Barlangja máris beleharapott a Bétába, és elrejtette azt az egész Lagash elől. Hangosan kiáltoztak az emberek, ahogy a nap eltűnt, s lelküket hatalmas félelem szállta meg.”

- „A Barlang Sötétsége borult a Lagashra, s nem maradt fény annak teljes felszínén. Az emberek elvakultak, a mellettük állót sem látták, még ha érezték is annak leheletét az arcukon.”

- „S a feketeségben megjelentek a Csillagok, számtalanul és olyan gyönyörűséges melódia kíséretében, hogy még a fák levelei is felkiáltottak csodálatukban.”

- „S abban a pillanatban az emberek lelke távozott tőlük, és elhagyott testük a bestiákkal vált egyenlővé - a vadon állataival vált egyenlővé hogy vad üvöltésekkel kóboroltak a Lagash városainak megfeketedett utcáin.”

- „A Csillagok közül alányúlt a Mennyei Láng, s ahol leért, ott a Lagash városait pusztító tűz borította el, hogy mi sem maradt az emberből és az ember keze munkájából.”

- „S még azután is...”

Latimer hangja észrevétlenül megváltozott. Tekintete nem mozdult, de valamiképpen tudatára ébredt a másik két férfi feszült figyelmének. Olyan könnyedén, hogy még lélegzetet sem vett hozzá, hangszínt váltott, és ettől kezdve szótagjai egybefolytak.

Theremon meglepetten nézett rá. A szavak ismerősnek tűntek. Megfoghatatlan változás állt be a hangsúlyokban, csupán valami apróság a magánhangzók terén, semmi több - Latimer beszéde mégis érthetlenné vált.

Sheerin ravaszul elmosolyodott.

- Váltott egy régebbi ciklus nyelvezetére, talán az ő tradicionális második ciklusi nyelvezetükre. Tudja, eredetileg azon a nyelven írták a Jelenések könyvét.

- Nem számít, eleget hallottam - válaszolta az újságíró. Hátratólta a székét és tíz ujjal a hajába túrt, már nem remegett a keze. - Sokkal jobban érzem magam.

- Valóban? - kérdezte a pszichológus enyhe meglepetéssel a hangjában.

- Ezt mondtam. Az imént rám támadt egy feszültségroham. A maga gravitációs története és a fogyatkozás kezdetének látványa majdnem kikészített. Azonban ez...

- egyik hüvelykujjával lenézően intett a sárga szakállú kultista felé - ez pont olyasmi, mint amiket a dadám mesélt kiskoromban. Egész életemben nevettem az ilyesmin. Most sem hagyom, hogy megijesszen.

Nagy levegőt vett, és izgatott derűvel folytatta:

- Azonban szeretnék meg is maradni a jobbik énemnél, úgyhogy inkább elfordítom a székem az ablaktól.

- Jó, de jobban teszi, ha lehalkítja a hangját - figyelmeztette Sheerin. - Aton épp az imént emelte fel a fejét a dobozról, amibe majd belebújt eddig, és olyan pillantást vetett magára, mintha meg akarná ölni a tekintetével.

Theremon vágott egy grimaszt.

- Meg is feledkeztem az öregről... - Óvatosan elfordította székét az ablaktól, kelletlen arckifejezéssel hátrapillantott a válla felett, és így szólt:

- Nekem úgy tűnik, léteznie kell a Csillag-örülettel szemben egyfajta komolyabb immunitásnak.

A pszichológus nem válaszolt azonnal. A Béta már kezdett a láthatár alá ereszkedni, és az ablak által a helyiségbe vetett, véres napfény-négyzet felmászott a kövér férfi ölébe. Sheerin elgondolkodva nézte a túlvilági színeket, azután előrehajolt, és kihunyorgott magára a napra is.

A szélén keletkezett hiány már ránövekedett a Béta egyharmadára. A férfi megrázta magát, de amikor felegyenesedett a székén, rózsás arca mintha kevesebb színt mutatott volna a szokásosnál.

Szinte bocsánatkérő mosollyal fordította el ő is a székét.

- Sár óban úgy kétféle ember van, aki próbál egyszerre csatlakozni a Kultuszhoz. Mintha egyetlen nagy újjászületésben reménykednének. - Ironikusan tette hozzá: - A Kultusz példátlan gyarapodásnak néz elébe egyetlen órára. Bizom benne, hogy a lehető legtöbbet hozzák ki a dologból. Mit is akart mondani?

- Csak annyit, hogy ciklusról-ciklusra a kultistáknak sikerült megőrizniük a Jelenések könyvét, és egyébként is, hogy a fenébe írták meg egyáltalán? Kell lennie valamiféle immunitásnak, mert ha mindenki megőrült, akkor ki írta meg a könyvet?

Sheerin bánatosan nézett a kérdezőre.

- Nos, fiatalember, nincs szemtanú, aki válaszolhatna erre, de van néhány átkozottul jó elképzelésünk arra, hogy mi történhetett. Tudja, háromféle ember maradhat viszonylag érintetlenül az esemény által. Először is, azok a kevesek, akik egyáltalán nem látják a Csillagokat, tehát a súlyos értelmi fogyatékosok és azok, akik még a fogyatkozás elején ájultra isszák magukat. Kihagyhatjuk őket, mert nem számítanak szemtanúnak.

- Azután ott vannak a hat év alatti gyermekek, akiknek a világ úgy egészében véve még túlságosan új és idegen ahhoz, hogy igazán megrémüljenek a Sötétségtől és a Csillagoktól. Ezek csak újabb jelenségek egy amúgy is meglepetésekkel teli világban. Lehetséges, ugye?

A fiatalember kétkedő tekintettel bólintott.

- Feltételezem, igen.

- Végül pedig ott vannak mindazok, akiknek az elméje túlságosan durva ahhoz, hogy megbomoljon. Az érzéketlenek valószínűleg kevéssé kerülhetnek hatás alá, mint például az öreg, munkába beletört földművesek. Nos, a gyerekek emlékezete sokszor rövid, amit ha ötvözünk a szerencsétlen félőrültek zavarodott, összefüggéstelen motyogásával, akkor megkaphatjuk a Jelenések könyvének, alapjait.

- Természetesnek tűnik, hogy a könyvet elsősorban azoknak a vallomásaira alapozták, akiket a legkevésbé tekinthetünk történészeknek. A gyerekekről és a retardáltakról beszélek, akiknek a szavait ezután minden ciklusban újra meg újra átszerkesztették.

- Feltételezi - vágott közbe Theremon hogy úgy vitték át a könyvet egyik ciklusról a másikra, ahogyan önök tervezik továbbadni a gravitáció törvényét?

Sheerin vállat vont.

- Talán igen, de a módszer nem fontos. Valahogy átviszik. Oda akartam kilyukadni, hogy még ha tényekre alapozták is, a könyv nem lehet más, csak ferdítések és torzulások sokasága. Például jusson eszébe Faro és Yimot sikertelen kísérlete a lyukakkal a tetőn.

- Igen?

- Tudja, miért nem... - Hirtelen elhallgatott, és riadtan felállt, ahogy Aton jelent meg mellettük, arca maga a megrökönyödés maszkja. - Mi történt?

Az igazgató félrehúzta, s fájdalmasan belemarkolt Sheerin könyökébe.

- Ne olyan hangosan! - Aton halkán beszélt, elgyötörtnek hangzott. - Hírt kaptam a Rejtekhelyről a privát vonalon.

- Bajban vannak? - kérdezte a pszichológus nyugtalanul.

- Ők nem. - Aton jelentőségtesen kihangsúlyozta a névmást. - Nemrég elzárták magukat a külvilágtól, és holnaputánig így is akarnak maradni. Biztonságban vannak. Azonban a város, Sheerin, teljesen felfordult! El sem tudja képzelni... - Látszott, hogy nem találja a szavakat.

- És? - csattant fel a másik türelmetlenül. - Mi van vele? Csak rosszabb lesz. Miért reszket? - Azután gyanakodva tette hozzá: - Hogy érzi magát?

Aton tekintete dühösen felszikkasztotta a nyilvánvaló sértés hallatán, azután visszasüppedt a nyugtalanságba.

- Nem érti. A kultisták támadásba lendültek. Felbiztatják az embereket, hogy ostromolják meg az obszervatóriumot. Azt ígérik nekik, hogy azonnal kegyelmet nyernek. Üdvözülést ígérnek nekik. Mindent megígérnek nekik. Mit tegyünk, Sheerin?

A kövér férfi lehajtotta a fejét, hosszan elgondolkodva a cipője orrát nézte. Egyik kezével végigsimított az állán, majd felpillantott, és rekedten szólalt meg:

- Tenni? Mit lehet még tenni? Semmit már. Az emberek tudják?

- Természetesen nem!

- Jó. Maradjon is így! Mennyi idő van még a teljes fogyatkozásig?

- Nem egészen egy óra.

- Nincs más lehetőség, kockáztatunk. Időbe kerül összeszervezni egy jelentősebb tömeget, és még több időbe kerül idehozni az embereket. Jó öt mérföldre vagyunk a várostól...

Kipillantott az ablakon, le a lejtőkön, amelyek alján a szántóföldek foltjai átadták a helyet a külváros fehér falú házainak: le egészen a homályba vesző metropolisig a láthatáron - a város már csupán sötét ködfoltnak tűnt

a Béta egyre gyengülő ragyogásában.

Anélkül ismételte meg, hogy odafordult volna az igazgatóhoz:

- Időbe telik. Folytassák a munkát, és imádkozzunk, hogy a teljes fogyatkozás előbb érjen ide, mint a kultisták...

A Bétának már csak a fele látszott, az elválasztóvonal homorú alakzattá tette a nap ragyogó részét. Azt a képzetet keltette, mintha gigantikus, ferdén lecsukódó szemhéj zárná el a világtól a fényt.

A halk neszezéssel telt megfigyelőszoba félhomályba borult, a belopakodó sötétség ellopta a zajokat, és a pszichológus már csupán a kinti szántók vaskos csendjét érzékelte. Még a rovarok is megnémultak az ijedségtől. Minden félhomályosnak tűnt

Majdnem ugrott egyet, amikor Theremon megszólalt mellette:

- Történt valami?

- Mi? Ja, nem... Üljön csak vissza a székére! - Azzal maga is visszament a sarokba, de egy ideig még nem szólalt meg. Meglazította a gallérját, csavargatta a fejét jobbra-balra, de a feszültség nem akarta elhagyni a csigolyáit. Hirtelen felpillantott:

- Magának nem lett nehezebb a légzése?

- Nem. Miért? - nézett rá az újságíró elkerekedett szemmel. Vett egy-két mély lélegzetet is, hogy biztos legyen a hirtelen adott válaszban.

- Azt hiszem, túl sokáig néztem ki az ablakon. A félhomály eluralkodott az érzéseimen. A légzési nehézség a klausztofóbiás roham első tüneteinek egyike.

Theremon ismét mélyen beszívta a levegőt.

- Nos. engem még nem érintett meg. Nocsak, látogatónk van!

Beenay zömök alakja a fény és a sarokban ülő páros közé került. Sheerin nyugtalanul pillantott fel rá:

- Helló, Beenay!

Az asztronómus egyik lábáról a másikra állt, s halványan elmosolyodott.

- Nem bánják, ha ideülök egy kicsit és csatlakozom a beszélgetéshez? Beállítottam a kameráimat, így nincs dolgom a teljes fogyatkozásig. - A kultistát nézte, aki úgy negyed órával korábban elővett egy kis, bőrkötéses könyvet valamelyik zsebéből, és azóta le sem vette le a szemét a szövegről. - Ez a patkány nem csinál semmi bajt, ugye?

Sheerin megrázta a fejét. Hátrahúzta vállát, és homlokát ráncolva próbált erőt venni magán és kontrollálni a légzését.

- Magának nem esik nehezebbre a levegővétel, Beenay? - kérdezte.

A férfi a levegőbe szippantott.

- Nekem nem tűnik fülledtnek.

- Csak a klausztofóbia árnya - magyarázta a pszichológus bocsánatkérő hangon.

-Ó! Nekem máshogy jött. Az a benyomásom támadt, hogy megcsal a szemem.

Elhomályosodtak a dolgok, és... nos, még mindig minden homályos egy kicsit. És fázom is valamennyire.

- Mert lehűlt a levegő. Ez nem illúzió - grimaszolt Theremon. - Olyan a lábujjam, mintha átszállították volna az országon egy hűtőkocsiban.

- Arra lenne szükségünk, hogy a tárgyhoz nem tartozó gondolatokkal foglaljuk le az elménk - vetette fel Sheerin. - Nemrég mondtam, hogy miért nem sikerült Faro kísérlete a lyukakkal a tetőn.

- Csak belekezdett - jegyezte meg az újságíró. Felhúzta egyik térdét, átölelte két karjával, és rátette az ál lát.

- Nos, azt kezdtem mondani, hogy félrevezette őket a Jelenések könyvének szó szerinti értelmezése.

Nyilvánvalóan értelmetlen dolog fizikai jelentőséget tulajdonítani a Csillagoknak. Arról lehet szó, tudja, hogy a teljes Sötétség jelenlétében a tudat abszolút szükségesnek tartja, hogy fényt hozzon létre. Valószínűleg a fénynek ez az illúziója az a jelenség, amelyet Csillagoknak neveznek.

- Más szavakkal - próbálta értelmezni Theremon a Csillagokat az örület termékének tartja, és nem az okának. Akkor mi haszna lesz Beenay fotóinak?

- A Csillagok illúzió voltát is bizonyíthatják. Talán. Vagy annak alapján, amit eddig megtudtunk, akár épp az ellenkezőjét. De mégis...

Beenay közelebb húzta a székét, tekintetében a lelkesedés tüze lobogott.

- Örülök, hogy szóba került ez a téma - mondta. Szemét összehúzva egy ujjal felmutatott: - Gondolkodtam ezeken a Csillagokon, és támadt egy aranyos elképzelésem. Persze, ez csak játék a gondolatokkal és nem akarom komolyan felterjeszteni, mindenestre érdekes. Akarják hallani?

A kérdés bizonytalan hangzott, de Sheerin hátradőlt a székén, és biztatni próbálta:

- Csak rajta! Hallgatom!

- Nos hát, tételezzük fel, hogy vannak más napok is az univerzumban. - Hirtelen hagyta abba, mintha

szégyellné kimondani a gondolatot. - Úgy értem, napok, amelyek olyan távol vannak, hogy mi már nem láthatjuk a fényüket. Gondolom, úgy hangzik, mintha valami fantasztikus regényben olvastam volna.

- Nem feltétlenül. Azonban nem szünteti meg azt a lehetőséget, hogy a Gravitáció Törvénye szerint a vonzerejükkel ez esetben is jelen kellene lenniük?

- Nem, ha elég messze vannak - válaszolta Beenay. - Igazán távol. Négy fényévnyire vagy még messzebb, így egyáltalán nem érzékelnék a vonzásukat, mert túl kicsi lenne. Mondjuk, lenne egy rakás nap ilyen nagyobb távolságban, egy vagy két tucat is talán...

Theremon halkán füttyentett.

- Milyen jó kis cikk lenne ebből a vasárnapi mellékletben! Két tucat nap egy nyolc fényévre lévő univerzumban. Váó! Ez jelentéktelenné törpítené a világunkat. Az olvasók zabáinak!

- Á, csak egy Ötlet volt! - vigyorgott Beenay. - De értik a lényegét. A fogyatkozás idején ez a tucatnyi nap láthatóvá válna, mert nincs igazi napfény, ami elhalványítaná a fényüket. Mivel olyan messze vannak, aprónak látszanak, mint sok kis üveggolyó. Persze, a kultisták Csillagok milliőről beszélnek, de ez biztosan túlzás. Milliónyi napnak egyszerűen nincs elég hely az univerzumban - egymáshoz érnének.

Sheerin egyre növekvő érdeklődéssel hallgatta.

- Valamire rátapintott, Beenay. Pontosan ez történt: túlzás. Ahogy azt talán maguk is tudják, az elménk képtelen közvetlenül megragadni az Ötnél nagyobb számokat; efölött a „sok” elképzelése uralkodik. Így akár egy tucatnyi is milliányivá válhat. Milyen átkozottul jó elképzelés!

- Van egy másik aranyos kis ötletem is - mondta erre Beenay némiképp felbátorodva. - Gondoltak már arra, milyen egyszerű dolog lenne a gravitáció, ha egy elégségesen egyszerű rendszerről beszélünk? Feltételezzünk egy univerzumot, amelyben egyetlen bolygó van egyetlen nappal. A bolygó tökéletes ellipsziszalakot írna le a nap körül, és a gravitációs erő pontos természete olyan evidens lenne, hogy axiómának tekinthetnénk. Egy ilyen világon az asztronómusok eleve a gravitációval kezdenék, talán még azelőtt, hogy feltalálják a távcsövet. Pusztá szemmel is elegendő megfigyelést tehetnének.

- Dinamikusan stabil lenne egy ilyen rendszer? - kérdezte Sheerin kételkedve.

- Hát persze. „Egy az egyben” esetnek nevezték. Kidolgozták matematikailag, azonban engem inkább az „egy az egyben” eset filozófiai oldala érdekel.

- Igen, tényleg érdekes elgondolkodni rajta - ismerte el a pszichológus. - Mint az elvont fogalmakon, mint amilyen a tökéletes gáz vagy az abszolút zéró.

- Természetesen - folytatta Beenay az élet lehetetlen lenne egy ilyen bolygón. Nem kapna elegendő hőt és fényt, és ha forogna, fél napra teljes Sötétségbe borulna. Az élet alapvető igénye a fény, és nem feltételezhetjük, hogy ilyen körülmények között is kialakul. Mégis...

Sheerin széke hátratólódott, ahogy a kövér férfi felpattant.

- Aton behozta a fényeket!

- Huh! - sóhajtott Beenay megkönnyebbülten, ahogy maga is odafordult, azután szélesen elvigyorodott.

Az igazgató fél tucat, harminc centi hosszú és ujjnyi széles rudat tartott a karjában, ezek fölött nézett a köréje gyűlő személyzetre.

- Mindenki menjen vissza dolgozni! - utasította őket Aton. - Sheerin! Segítsen ezekkel!

A pszichológus odament hozzá, és csendben a falra rögzített, hevenyészett fémtartókba állították a rudakat.

Sheerin olyan ábrázattal gyújtott meg egy nagy, esetlennek tűnő gyufaszálat, mintha egy rituálé legszentebb tárgyát tartaná a kezében. Átnyújtotta Atonnak, aki az egyik rúd végéhez emelte a tüzet.

Az habozott egy ideig, eljátszozott a rúd hegyével, de végül ropogó lángot ébresztett, amely sárgás fényt vetett az igazgató keskeny arcára. Aton elvette onnan a gyufát, mire visszafogott ujjongás érkezett az ablak felől.

A rúd tetején hatujjnyi, ingatag láng lobogott! Aton módszeresen meggyújtotta a többi rudat is, míg végül hat tűz borította sárgás fénybe a helyiség hátsó részét.

Halvány fény volt ez, gyengébb a vörös törpe egyre fogyatkozó sugarainál. A lángok örülten táncoltak, ittasan támolgató árnyakat szültek. A fáklyák ördögien füstöltek és olyan szagot árasztottak, mint egy konyha, amelyben minden odaégett aznap. Azonban fényt adtak.

Volt valami csodálatos ebben a sárga fényben, miután a Béta négy órán keresztül egyre csak komorodott és halványodott. Még Latimer is felemelte tekintetét a könyvéről, hogy megbámulja a lángokat,

Sheerin a kezét melengette a legközelebbi lángnál, annak ellenére is, hogy az finom, szürke pornak ható korommal vonta be az ujjait és a tenyerét. Eksztatikusán, szinte csak magának mondta:

- Milyen szép! Gyönyörű! Még soha nem gondoltam a sárgát ilyen csodálatos színnek!

Azonban Theremon gyanakodva méregette a fáklyákat:

- Miből vannak ezek?

- Fából - válaszolt a pszichológus röviden.

- Ó, nem, az nem lehet! Nem égnek. A végük megégett, és már semmi sem táplálja a lángot, az mégis ott lobog!

- Pont ez a dolog szépsége. Hatékony mesterséges fénykeltő mechanizmus. Készítettünk belőle pár százat, de természetesen a többségét a Rejtekhelyre vittük. Tudja - fordult oda, közben beletörölte megfeketedett kezét a zsebkendőjébe fogjuk a közönséges nád erős szárát, teljesen kiszárítjuk, azután állati zsiradékba mártjuk a rudakat. Ha meggyújtjuk, akkor a zsiradék lassan leég. Ezek a fáklyák közel fél óráig éghetnek folyamatosan. Zseniális, nemde? Egy fiatalember fejlesztette ki a Saro Egyetemen.

A rövid életű szenzáció elmúltával a kupola ismét elcsendesedett. Latimer közvetlenül az egyik fáklya alá húzta a székét, és olvasott tovább, ajkai némán recitálták a Csillagokhoz szóló könyörgéseket. Beenay ismét a kamerája körül sürgölődött, és Theremon megragadta az alkalmat, hogy jegyzeteket készítsen a cikkhez, amelyet a Saro City Chronicle hasábjaira szánt másnap - az elmúlt két órában ezzel foglalkozott tökéletes módszerességgel, tökéletes lelkiismeretességgel, és ahogy azt ő maga is tudta, teljességgel hiábavalóan.

Azonban, miképpen azt Sheerin ragyogóan megállapította, a jegyzetírás elterelte az újságíró gondolatait a tényről, hogy az ég egyre inkább rémisztő lilásvörösre váltott, mint egyetlen hatalmas, frissen hámozott cékla - a munka beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

A levegő valahogy összesűrűsödött. Az alkony, mint egy kézzelfogható entitás, belépett a helyiségbe, és a fáklyák körüli sárga körök széle egyre élesebben különítette el a fényt a gyülekező szürkéségtől. A fáklyák füstszagot árasztottak és halkán sisteregtek, ehhez adódott hozzá a puha léptek zaja, ahogy az egyik asztronómus a munkaasztala körül járkált, vonakodva és lábujjhegyen. Néha valaki a szokásosnál hangosabban vett levegőt, vagy épp hosszabban fújta ki, ahogy mindenki megpróbálta megőrizni a nyugalomát az árnyékokba bújó világban.

Először Theremon hallotta meg az oda nem illő hangot. Csupán egy hang halovány benyomásának tűnt, amely észrevétlen maradt volna, ha a kupolát nem lengi be halotti csend.

Az újságíró felegyenesedett a székén, és becsukta jegyzetfüzetét. Visszatartott lélegzettel figyelt; azután vonakodva bár, de felállt, s a solárszkóp és Beenay kamerája között az ablakhoz lépett.

Meglepett kiáltása szilánkokra törte a csendet:

- Sheerin!

A munka megállt, és a pszichológus azonnal ott termett mellette. Aton is csatlakozott. Yimot 70 a magas széken ült a solárszkóp nézőkijénél, de oldalra hajolt és lenézett rájuk.

Odakint a Bétából már csupán izzó szilánk maradt, mintha még egy utolsó, kétségbeesett pillantást akart volna vetni a Lagashra. A város felé a keleti horizontot már elborította a Sötétség, az obszervatóriumtól odavezető út csupán halványvörös csíknak látszott, kétoldalt a homálytól egybemosódott tömegnek tűnő fákkal, amelyek elveszítették minden egyéniségüket ebben a megvilágításban.

Azonban a figyelmet a főút vonta magára, azon is a baljós tömeg, amely egyre csak tört előre.

Aton reszketeg hangon kiáltott fel.

- Az örültek a városból! Jönnék!

- Mennyi idő van még a teljes fogyatkozásig? - kérdezte gyorsan Sheerin.

- Tizenöt perc, de... öt perc alatt ideérnek!

- Ne törődjön velük! Dolgozzanak tovább! Feltartjuk őket. Ez a hely olyan, mint egy erőd. A biztonság kedvéért tartsa rajta a szemét az ifjú kultistán, Aton! Theremon! Maga velem jön!

A pszichológus máris elindult kifelé, és a fiatalember utána sietett. A lépcső szűk, körkörös vonalban haladt lefelé, beleolvadt a mélységes szürkéségbe.

Sietségükben gondolkodás nélkül lerohantak vagy tizenöt métert. Így a kupola ajtaján kiszűrődő, tompa és sárgás fény hamar eltűnt mögöttük. Fentről és letről egyaránt rájuk omlottak az árnyak.

Sheerin megtorpant, kövér kezét a mellkasára tapasztotta. Szeme kidülledt, hangja szárazon recsegett:

- Nem... kapok... levegőt... Menjen tovább... Zárja be az ajtókat!

Theremon még lentebb ment néhány lépcsőfokot, azután megfordult.

- Várjon! Kibirja egy percig? - Ő maga is zihált. A levegő olyan sűrűnek hatott, mintha melaszt próbált volna beszívni és kifújni, agyában apró férgek sikoltottak fel a gondolattól, hogy egyedül kell lemennie a Sötétségbe.

Merthogy az újságíró, egyébiránt, igenis félt a sötétben.

- Maradjon itt! - mondta a pszichológusnak. - Egy pillanat, és visszajövök. - Felrohant, kettessel vette a fokokat, szíve a torkában dobogott - nem csupán a heves mozgástól ahogy berobbant a kupolaterembe, és kikapott egy fáklyát a tartójából. Bűzt árasztott és a füst majdnem teljesen elvakította, de úgy szorította a tárgyat, mintha örömeiben mindjárt megcsókolná. A láng hátrafelé lobogott, ahogy lerohant vele a lépcsőn.

Sheerin kinyitotta a szemét, és felnyögött, ahogy Theremon fölé hajolt. Az újságíró durván megrázta:

- Jól van, szedje össze magát! Hoztam fényt!

Magasra tartotta a fáklyát, és a tántorgó férfit támogatva ismét lefelé indult a védelmező körben.

A földszinti irodák még mindig őrizgették azt a kevés fényt, ami beszűrődött az ablakokon. A két férfi rémülete gyorsan enyhült.

- Tessék! - mondta Theremon rekedten, és odaadta a fáklyát társának. - Már hallani lehet őket!

Valóban. Érthetetlen kiáltások érkeztek a távolból.

A pszichológusnak azonban igaza volt: az obszervatórium leginkább egy erődre hasonlított. Még a múlt században emelték, amikor a Neo-Gavotti stílus dívott az építészetben, így inkább tervezték szilárdnak és teherbírónak, mintsem szépnek.

Az ablakokat vasrács védte ujjnyi vastag rudakból, amelyeket mélyen beültettek a kövek közé. A falakat egy földrengés sem rombolhatta volna le, és a főbejárat méretes tölgyfa tábláit is fémmel erősítették meg. Theremon bezárta, a vastos fémreteszek tompa kondulással csúsztak a helyükre.

A folyosó másik végén Sheerin átkozódott elgyengülten. A hátsó ajtó zárjára mutatott, amelyet valószínűleg feszítővassal tettek hasznavehetetlenné.

- Latimer itt juthatott be - mondta fáradtan.

- Akkor ne csak álljon ott! - kiáltott rá az újságíró türelmetlenül. - Segítsen oda- húzni a bútorokat! És vegye el azt a fáklyát a szemem elől! Ez a füst megöl!

Találtak egy nehéz asztalt, és neki támasztották az ajtónak, azután két percen belül barikádöt építettek mindenkiből, ami szépség és szimmetria hiányában megfelelően masszívnak tűnt.

Mintha messziről jönne, meghallották az első öklök puffanását a főbejárat ajtaján, a kinti sikoltozás és kiáltás kezdett félig-meddig valóságosnak tűnni.

A Saróból indult csöcselék két dolog vezérelte: a megváltás, melyet a kultisták ígértek az obszervatórium lerombolásáért - és az örjítő félelem a Sötétségtől, amely sok mindent okozott, de nem bénította meg őket. Nem gondoltak már autókra, fegyverekre, irányításra vagy bármiféle szervezetségre. Gyalog érkeztek, és pusztá kézzel támadtak az épületre.

Mire odaértek, már csupán a Béta utolsó felvillanásai, utolsó smaragdszín láng- cseppjei szikráztak egyre gyengébben az emberiség felett, hogy amikor kihunynak, csupán az egyetemes és mindenkit elborító félelem maradjon utánuk.

- Menjünk vissza a kupolaterembe! - mordult fel Theremon.

Odafent már csak Yimot maradt a helyén, a szolárszék ülésében. A többiek mind a kamerák körül gyűltek össze, és Beenay utasításokat osztogatott rekedt, feszült hangon:

- Vegyük át még egyszer! Lekapom a Bétát közvetlenül a teljes fogyatkozás előtt, és lemezt cserélek. Minden kamerához álljon egy ember! Mind tudjátok, hogy... az exponáláshoz kell egy kis idő...

Fojtott, de igenlő mormolás jött válaszképpen.

Beenay megtörölte a szemét.

- Égnek még azok a fáklyák? Mindegy, látom őket! - Erősen kapaszkodott egy szék háttámlájába. - Altkor jusson eszetekbe, hogy ne... ne próbáljatok meg jó beállítást keresni! Ne pocsékoljátok az időt arra, hogy egyszerre két csillagot is befogjatok! Egy is elég egy képre! És... és ha valaki úgy érzi, hogy baja van, tűnjön el a kamera közeléből!

Az ajtóban állva Sheerin odasúgta Theremonnak:

- Vigyen Atonhoz! Nem látom.

Az újságíró nem válaszolt azonnal. Az asztronómusok alakja elmosódott a homálytól, és a fáklyák sárgás fényfoltokká váltak a falakon.

- Sötét van - suttogta.

Sheerin kinyújtotta a kezét.

- Aton! - szólította az igazgatót, és előrebotladozott, - Aton!

Theremon utána lépett, és megfogta a karját.

- Várjon, vezetem! - Valahogy sikerült átvergődnie a helyiségen. Lehunyta a szemét, hogy kizárja a Sötétséget, és ezzel együtt a fejében dülő káoszt is.

Senki sem hallotta őket vagy szentelt nekik bármilyen apró figyelmet. Sheerin a falnak támaszkodott.

- Aton!

A pszichológus érezte, ahogy reszkető kéz érinti meg, azután visszahúzódik és egy hang szólítja mormolva:

- Maga az, Sheerin?

- Aton! - Küzdött, hogy rendesen tudjon lélegezni. - Ne aggódjon a csöcselék miatt! A falak kívül tartják!

Latimer. a kultista felállt, és arca kétségbeesett grimaszba torzult. Szavát adta, és ha megszegi, akkor a

halandóság veszélyének teszi ki a lelkét. Ugyanakkor kikényszerítették belőle az ígéretet, és nem szabad akarataból tette. Hamarosan eljönnek a Csillagok! Nem maradhatott tétlen, nem hagyhatta, hogy... De a szavát adta!

Beenay arca enyhén elvörösödött, amikor felpillantott a Béta még megmaradt sugaraira. Latimer akkor jutott döntésre, amikor az asztronómus ismét a kamerájára hajolt. Körmei a tenyerébe vájta, ahogy megfeszítette izmait.

Rohanni akart, de örült tántorgással indult el. Csak árnyakat látott mindenhol; maga a padló is elveszítette a szilárdságát. Azután valaki elkapta, és padlóra került a torkát szorongató kezek gazdájával együtt.

Felrántotta a térdét, és érezte, hogy keményen eltalálta támadóját.

- Hagyjon felkelni vagy megölöm!

Theremon élesen felkiáltott, de a fájdalom vakító ködén át is sikerült hangot adnia érzelmeinek:

- Kétszínű patkány!

Az újságíró úgy érezte, mintha egyszerre lenne tudatában mindennek, ami körülötte történik. Hallotta Beenay brekegését:

- Megvan! Mindenki a kamerákhoz! - Azután valahogy tudta, pedig oda sem pillantott, hogy a Béta utolsó sugarai is kihunytak.

Egyszerre, egyazon pillanatban hallotta meg Beenay utolsó, fuldokló lélegzetvételét és Sheerin apró, elhaló kiáltását, egy köhögésbe torkolló, hisztérikus kuncogást - és a csendet, a rejtélyes, halotti csendet odakintről.

Latimer elernyedt lazuló szorításában. Theremon a kultista szemébe nézett, de csak feketeséget látott, amely visszatükrözte a fáklyák sápadt-sárga fényét. Megpillantotta a habot, amely az ajkak közül tört elő, és hallotta az állatias szűkülést, amely az elszorított torokból szökött ki.

A félelem lassú döbbenetével állt fel négykézlábra, és fordította tekintetét az ablak vérfagyasztó feketesége felé.

Az égen ott ragyogtak a Csillagok!

Nem is csak a Föld szabad szemmel is látható három ezer-hatszáz Csillaga, de jóval több; a Lagash egy óriási csillagköd közepén helyezkedett el. Harmincezer hatalmas nap ragyogott le rá oly lélekperzselő nagyszerűséggel, hogy annak rémületes volta dermesztőbbnek tűnt a maga ismeretlenségében, mint a fagyos szél, amely egyre csak rohant és rohant körbe-körbe a Sötétségbe borult világon.

Theremon talpra kászálódott, toroka annyira elszorult, hogy szinte nem kapott levegőt, s testének minden izma reszketett-vonaglott az elviselhetetlen félelemtől. Kezdett megörülni, és ennek teljes mértékben tudatában is volt. Valahol az agya egy hátsó zugában a jőzanság utolsó szilánkjai felsikoltottak, reménytelenül küzdöttek a fekete terror áradatával. Borzalmas tudni, hogy menthetetlenül meg fogsz örülni, tudni, hogy egyetlen apró perc múltán csupán csak testileg maradsz a világodban, miközben valódi lényed-lényeged meghal, belefulladás a fekete örületbe. Mert ezt hozta a Sötétség. A Sötétség, a Fagy és a Végzet. Az univerzum fényes falai összetörték, s a szilánkok feketén hullottak alá, hogy felszabdalgják és agyonnyomják.

Négykézláb mászva nekiütközött valakinek, de végül sikerült elbotladoznia mellette. Elkínzott torkát kezek keresgálték, ahogy az örülettől eltorzult látóterét betöltő fáklyák felé kúszott.

- Fényt! - sikította.

Aton sírt fel valahol, úgy visított és nyüsztetett, mint egy rémült kisgyerek:

- Csillagok! Az összes Csillag! Nem tudtuk! Semmit sem tudunk! Azt hittük, hat Csillag egy univerzumban már valami, amit a Csillagok észre sem vesznek, mert a

Sötétség örök és örök, és örök és összeomlik, és nem tudtuk, mert nem tudhattunk semmit...

Valaki az egyik fáklya felé kapott, amely lezuhant, és kialudt. A közönyös Csillagok borzasztó nagyszerűsége egyetlen pillanat alatt közelebb ugrott a kupolateremben kínlódó emberekhez.

Odakint, a keleti horizonton, amerre Saro városa sej lett, bíborszín ragyogás kelt és kezdett növekedni. Egyre csak erősödött a fénye, amely különbözött a napok izzásától.

Ismét leszállt a hosszú éj.

(Habony Gábor)